A

[2023] 4 ఎస్.సి.ఆర్.

జితేంద్ర కుమార్ రోడ్

v.

యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

(క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 1269 ఆఫ్ 2023)

B 24 ఏప్రిల్ 2023

[కృష్ణ మురారి మరియు సంజయ్ కరోల్, జె.జె.]

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1974: విభాగం 385 - అప్పీళ్లను విచారించే విధానం స్పష్టంగా కొట్టివేయబడలేదు — అప్పీలుదారుని పై నేరారోపణ మరియు శిక్ష

G

H

A

C - అసిస్టెంట్ కమర్షియల్ మేనేజర్, నార్తర్న్ రైల్వే, అవినీతి నిరోధక చట్టం యొక్క 7 వ అధికరణను విచారణ న్యాయస్థానం ద్వారా రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంలో అప్పీల్ చేసింది - విచారణ న్యాయస్థానం ముందు కేసు యొక్క మొత్తం దస్త్రం పోయింది మరియు గుర్తించబడలేదు మరియు పునర్నిర్మించిన పత్రాలుగా పంపిన పత్రాలు సంబంధిత విచారణ న్యాయస్థానం దస్త్రాలను కలిగి లేవు, వాస్తవాలను పరిగణలోనికి తీసుకున్న

G

H

A

కూడా రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం శిక్షను సమర్థించింది

D

అర్హతలు — చట్టబద్ధత — తీర్మానించింది: అప్పీలులో ఉన్న నిందితుడికి అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం ద్వారా దస్త్రాలను పరిశీలించే హక్కు ఉంది — అప్పీలు న్యాయస్థానం యొక్క పని, శిక్షను సమర్థించడానికి దిగువ న్యాయస్థానం తీర్పుపై ఆధారపడడం కాదు, కానీ, విచారణ న్యాయస్థానం నుండి అధికారికంగా పిలువబడిన దస్త్రాలు

G

H

A

మరియు ఇంతకు ముందు వినిపించిన వాదనల ఆధారంగా.

E

దానిపై ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి - అప్పీలులో కూర్చున్న న్యాయస్థానం ఈ కేసు యొక్క దస్త్రాలను క్రింద సంబంధిత న్యాయస్థానం నుండి పిలవవలసి ఉంటుందని 385 వ అధికరణ భాష చూపిస్తుంది - ఇది ఒక బాధ్యత, అధికారంతో పాటు ఒక విధి, మరియు అటువంటి దస్త్రాలను పరిశీలించిన తరువాత మాత్రమే అప్పీలు నిర్ణయించబడుతుంది -

G

H

A

విభాగం యొక్క ఆదేశాన్ని పాటించకపోవడం, కొన్ని సందర్భాల్లో వీటిపై ఆధారపడి ఉంటుంది

F

కేసు యొక్క నిర్దిష్ట వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులు, అధికరణ 21 ఉల్లంఘనకు దారితీస్తాయి - దిగువ న్యాయస్థానాలు ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ సంబంధిత విచారణ న్యాయస్థానం దస్త్రాలు పునర్నిర్మించబడలేదు - ఇంకా, నేరం జరిగినప్పటి నుండి 28 సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి - పునర్విచారణకు

G

H

A

ఆదేశించడం న్యాయ ప్రయోజనాల కోసం కాదు మరియు ఎటువంటి ప్రయోజనకరమైన ప్రయోజనాన్ని అందించదు - అందువల్ల, విచారణ న్యాయస్థానం మరియు రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేసింది - అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1988.

భారత రాజ్యాంగం : అధికరణ 21 – హక్కుల పరిరక్షణ – తీర్మానము: నిష్పాక్షికమైన న్యాయ ప్రక్రియ లేనప్పుడు వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను హరించడమే అధికరణ 21 పవిత్రతకు భంగం కలిగిస్తుంది –

G

H

A

న్యాయమైన న్యాయ ప్రక్రియలో వ్యక్తి అప్పీలు దాఖలు చేసే అవకాశం ఉంటుంది.

512

విచారణ న్యాయస్థానం గీసిన నిర్ధారణలను ప్రశ్నించడం - అప్పీల్ న్యాయస్థానం వద్ద దస్త్రాలు అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఇది సాధ్యమవుతుంది.

న్యాయపరమైన ఆదేశాలు - దస్త్రాల కంప్యూటరీకరణ - క్రిమినల్ విచారణ, సివిల్ కేసుల విషయంలో దస్త్రాల కంప్యూటరీకరణ సక్రమంగా జరిగేలా చూడాలని రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంలకు ఆదేశాలు జారీ చేయడం

B

న్యాయ ప్రక్రియ సజావుగా సాగేందుకు అన్ని జిల్లా న్యాయస్థానంల్లో సత్వర చర్యలు - కంప్యూటరీకరణ పరిరక్షణ కోసం ఎస్ఓపీ జారీ - అన్ని

C

G

H

A

రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంల్లో న్యాయ కంప్యుటరీకరణ భద్రపరుచుటకు, D

ప్రామాణిక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలి.

జ్యుడీషియల్ నోటీసు: దస్త్రాల కంప్యుటరీకరణ - జారీ చేసిన E

ఎస్ఓపీకి అనుగుణంగా, ప్రత్యేక సేవలను అందించే ప్రైవేట్ సంస్థలు

ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి మరియు న్యాయ ప్రక్రియ సజావుగా F

పనిచేయడానికి దోహదపడే అన్ని దస్త్రాలకు సరైన రక్షణ మరియు క్రమం

తప్పకుండా నవీకరణను నిర్ధారించడానికి బలమైన బాధ్యత మరియు

జవాబుదారీ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయాలి మరియు పెంపొందించాలి -

ఈ వాస్తవాన్ని న్యాయస్థానం దృష్టికి తీసుకుంది.

అప్పీలుకు అనుమతి ఇచ్చిన న్యాయస్థానం ..

1.1 విచారణ దశలో పత్రాలను సమర్పించే హక్కు ఉంటే,

G

H

A

అప్పీలులో ఉన్న రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ఆ పత్రాల నుండి ప్రయోజనం పొందడం సహజం. ఈ న్యాయస్థానం దృష్టిలో, ఇది సదరు పవిత్ర ఆవశ్యకత యొక్క గిరాకి. [పేరా 18] [520-ఎఫ్]

1.2 తక్షణ కేసులో, ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ, విభాగం **313** సి.ఆర్.పి.సి క్రింద సాక్షుల వాంగ్మూలం, వాంగ్మూలాలు వంటి పత్రాలు అందుబాటులో లేవు లేదా పునర్నిర్మించబడలేదు. అందువల్ల, అటువంటి పత్రాలు లేనప్పుడు శిక్షను నిలబెట్టడం చట్టం మరియు నిష్పాక్షిక ప్రక్రియకు అనుగుణంగా ఉందని చెప్పలేము. [పేరా **19**] [520-జి]

1.3 ఒకసారి అధికరణ **21** ప్రకారం ఒక హక్కు ఉల్లంఘన జరిగినట్లు రుజువైతే, అది నిస్సందేహంగా శిక్షను పక్కన పెట్టడానికి

G

H

A

సరిపోతుంది. ఏదేమైనా, ఈ విషయంలో ప్రక్రియ చట్టం ఏమి చెబుతుందో అర్థం చేసుకోవడం చాలా అవసరం. న్యాయమైన, చట్టపరమైన ప్రక్రియ లేనప్పుడు వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను హరించడమే అధికరణ **21** పవిత్రతకు భంగం కలిగించడమేనని చెప్పలేం. **[పేరా 20] [521-ఎ-బి]**

1.4 విభాగం **385** సీఆర్ పీసీని క్షుణ్ణంగా చదివితే అప్పీళ్లను కొట్టివేయనప్పుడు, శిక్ష యొక్క చట్టబద్ధతను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన సందర్భాల్లో తప్ప అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం క్రింది న్యాయస్థానం దస్త్రాలను కోరుతుందని స్పష్టమవుతుంది. అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం దస్త్రాలను పిలిచి, ఆ తర్వాత తన ముందున్న కేసు వాస్తవాలను పరిశీలించాల్సిన అనివార్యత నిస్సందేహంగా ఉంది. అలాగే *ప్రాథమికంగా*, ఈ న్యాయస్థానం ముందు కేసు లేదని గమనించదగినది. **[పేరా 22] [522-బి-సి]**

G

H

A

B

1.5 విభాగం 385 లోని ఉప విభాగం 2 ప్రకారం న్యాయస్థానం కు అందిన దస్త్రాల ఆధారంగా ఇరు **పక్షాల వాదనలు వినాల్సి ఉంటుంది.** పత్రాలలో **నిస్సందేహంగా అప్పీలును దాని అర్హతలను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవడానికి అవసరమైన పత్రాలను చేర్చాలి. ప్రాసిక్యూషన్, డిఫెన్స్ రెండింటిలోనూ సాక్షుల వాంగ్మూలాలు కూడా** C **పునర్నిర్మాణం చేయబడలేదు మరియు న్యాయస్థానంకు అందుబాటులో లేవు. [పేరా 31] [526-జి; 527-ఎ]**

1.6 క్రింది న్యాయస్థానం పరస్పర విరుద్ధమైన అభిప్రాయాన్ని తీసుకొని, సవాలు కూడా శిక్ష కోసం అనే విషయాన్ని మరచిపోయింది, నిందితులకు శిక్ష విధించే అర్హతల ఆధారంగా అప్పీలును నిర్ణయించడం ప్రారంభించింది.

G

H

A

D అయినప్పటికీ అప్పీలు యొక్క అర్హతలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు, శిక్షా తీర్పును నిర్దిష్టంగా సవాలు చేసింది. ఈ మొత్తం విధానం చట్టవిరుద్ధం మరియు తప్పు. మొదట, దస్త్రాలు తప్పిపోయినట్లు గమనించబడుతుంది, తరువాత దానిని సమర్పించే బాధ్యతను అప్పీలుదారుపై ఉంచుతుంది. [పేరా 32] [527-బి]

E **1.7** అప్పీలులో నిందితుడికి అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం ద్వారా దస్త్రాలు ను పరిశీలించే హక్కు ఉంది, అందువల్ల, అప్పీలు దాఖలు చేసే సమయంలో నిందితుడి తరపు న్యాయవాది వద్ద దస్త్రాలు లేకపోవడం "అనుమానాస్పదం" మరియు అప్పీల్ దాఖలు చేయబడి ఉంటుందని "ఎవరూ నమ్మలేరు" అని పేర్కొనడం ద్వారా శిక్షను సమర్థించడం

G

H

A

F దస్తాలను పరిశీలించకుండా రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం వ్యాఖ్యానించడం సరికాదన్నారు. అప్పీలు న్యాయస్థానం యొక్క పని శిక్షను సమర్థించడానికి దిగువ న్యాయస్థానం యొక్క తీర్పుపై ఆధారపడడం కాదు, కానీ విచారణ న్యాయస్థానంనుండి పిలవబడే దాని ముందు అందుబాటులో ఉన్న దస్తాలు మరియు దాని ముందు వినిపించిన వాదనల ఆధారంగా, దానిపై ఒక నిర్ణయానికి రావాలి. [పేరా **33**] **[527-సి-డి]**

1.8 తక్షణ కేసు యొక్క వాస్తవాలలో, ఆరోపించబడిన నేరం **21.3.1995** న జరిగింది మరియు విచారణ న్యాయస్థానం తీర్పు **7.12.1999** న వెలువడింది. నేరం జరిగి **28** ఏళ్లు దాటింది. క్రింది న్యాయస్థానంలు ఎంత ప్రయత్నించినా సంబంధిత విచారణ

G

H

A

న్యాయస్థానం దస్త్రాలను పునర్నిర్మించలేకపోయారు. అందువల్ల, పునర్విచారణకు ఆదేశించడం న్యాయ ప్రయోజనాలకు మంచిది కాదు మరియు ఎటువంటి ప్రయోజనకరమైన ప్రయోజనాన్ని అందించదు. గడిచిపోయిన సమయాన్ని న్యాయస్థానం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి, ఈ న్యాయస్థానం జారీ చేసిన హెచ్చరికను తగిన విధంగా పరిగణనలోకి తీసుకొని, కట్టుబడి ఉండేలా చర్యలు తీసుకున్న తర్వాతే ఆ విషయాన్ని నొక్కిచెప్పింది. [పేరా 34] [527-ఇ-జి]

B

యు.పి. వర్సెస్ అభయ్ రాజ్ సింగ్ మరియు మరొక రాష్ట్రం **(2004) 4 SCC 6 : [2004] 2 SCR 818 – సూచించబడింది.**

C

సీతారాం & ఇతరులు వి. రాష్ట్రం **1981 సి.ఆర్.ఎల్.జె, 65 - సూచించబడింది.**

G

H

A

1.9 అధికరణ **21** ప్రకారం హక్కులను పరిరక్షించడం అనేది D
న్యాయమైన చట్టపరమైన ప్రక్రియ లేనప్పుడు స్వేచ్ఛను ఎటువంటి
ఆంక్షల నుండి రక్షించడం న్యాయమైన న్యాయ ప్రక్రియలో అప్పీలు E
దాఖలు చేసే వ్యక్తికి విచారణ న్యాయస్థానం తీసుకున్న నిర్ణయాలను
ప్రశ్నించే అవకాశం ఉంటుంది. అప్పీల్ న్యాయస్థానం వద్ద దస్త్రాలు F
అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఇది సాధ్యమవుతుంది. అది
విభాగం **385** సీఆర్ పీసీ ఆదేశం. అందువల్ల, సూటిగా ఒక సూత్రాన్ని
రూపొందించడం వివేకంతో కూడుకున్నది కాదు, కేసు యొక్క నిర్దిష్ట
వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి కొన్ని సందర్భాల్లో విభాగం
యొక్క ఆదేశాన్ని పాటించకపోవడం తక్షణ కేసులో కనిపించే భారత
రాజ్యాంగంలోని అధికరణ **21** ఉల్లంఘనకు దారితీస్తుంది. **[పేరా 35]**

G

H

A
[527-G-H; 528-A-B]

1.10 విభాగం **385** యొక్క భాష ప్రకారం అప్పీలులో కూర్చున్న న్యాయస్థానం ఈ క్రింది సంబంధిత న్యాయస్థానం నుండి కేసు యొక్క దస్త్రాలను కోరవలసి ఉంటుంది. అది బాధ్యత, అధికారంతో పాటు కర్తవ్యం, అటువంటి దస్త్రాలు లను పరిశీలించిన తర్వాతే అప్పీలుపై నిర్ణయం తీసుకుంటారు. **[పేరా 36] [528-సి]**

1.11 ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ఇచ్చిన తీర్పు మరియు శిక్షను రద్దు చేస్తారు. **[పేరా 37] [528-డి]**

1.12. దస్త్రాల కంప్యూటరీకరణకు సంబంధించి క్రింది ఆదేశాలు జారీ చేయబడినవి.

G

H

A

(i) రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంల రిజిస్ట్రార్ జనరల్ క్రిమినల్ విచారణ, అలాగే సివిల్ కేసులన్నింటిలో దస్త్రాల కంప్యూటరీకరణ ప్రక్రియ చట్టాలకు లోబడి అప్పీలు దాఖలు చేయడానికి నిర్దేశించిన గడువులోగా అన్ని జిల్లా న్యాయస్థానంల్లో త్వరితగతిన జరిగేలా చూడాలి.

(ii) కంప్యూటరీకరణ దస్త్రాల ధ్రువీకరణ వ్యవస్థతో పాటు కంప్యూటరీకరణ వ్యవస్థ తమ న్యాయమమూర్తుల కార్యాలయంలో అమల్లోకి వచ్చాక కంప్యూటరీకరణ చేసిన దస్త్రాలను వీలైనంత త్వరగా పరిశీలన చేసేలా సంబంధిత జిల్లా న్యాయమూర్తి **చర్యలు** తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

(iii) దస్త్రాల రిజిస్టర్ యొక్క నిరంతరం నవీకరణ చేయబడ్డ దస్త్రం

G

H

A

B **తగిన ఆదేశాల కోసం సంబంధిత రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంలకు ఎప్పటికప్పుడు నివేదికలు పంపడం ద్వారా కంప్యూటరీకరణ నిర్వహించాలి. [పేరా 42] [529-సి-ఎఫ్]**

ఎం.హెచ్. హోస్కోట్ వి. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం **(1978) 3 SCC 544 : [1979] 1 SCR 192;** *బనీ సింగ్ వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.*

C **(1996) 4 SCC 720 : [1996] 3 SCR 247;** *శ్యామ్ దేవ్ పాండే తదితరులు వి. బీహార్ రాష్ట్రం* **(1971) 1 SCC 855 : [1971] SCR 133;** *బిశ్వనాథ్*

G

H

A

ఘోష్ వి. *డబ్ల్యు.బి.* **(1987) 2 SCC 55 : [1987] 2 SCR 305;** *ధనుంజయ్ రాయ్ అలియాస్ గుడ్డు రాయ్ వి. బీహార్ రాష్ట్రం* **2022 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ 880;** *వి.కె. వర్మ వర్సెస్ సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్*

D *విచారణ* **(2014) 3 SCC 485 : [2014] 1 SCR 1063;** *రమేష్ కౌశిక్ వి. ఢిల్లీ రాష్ట్రం[మార్చు]* **2022 ఎస్సిసి ఆన్లైన్ డెల్ 4185;** *రఘువీర్ సహాయ్, వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.* **క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.786 ఆఫ్ 1979;** *అవదేశ్ రాయ్ మరియు ఇతరులు వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.* **క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 346 ఆఫ్ 1984;**

G

H

A

E *తేజ్ పాల్ సింగ్ తదితరులు వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.* **2015 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ మొత్తం 6581;** *మను శర్మ వి. రాష్ట్రం (ఎన్ సిటి ఆఫ్ ఢిల్లీ)* **(2010) 6 SCC 1 : [2010] 4 SCR 103;** *రాణి సామ్రాజ్ఞి వర్సెస్ ఖిమత్ సింగ్* **1889 ఎ.డబ్ల్యు.ఎన్. 55;** *రాజు - చక్రవర్తి వర్సెస్ దహు రౌత్* **AIR 1935 PC 89;** *ఖలీల్ అహ్మద్ వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.* **1986 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ ఆల్ 211;** *వీర్ పాల్ వి. రాష్ట్రం* **1999 ఎస్.సి.సి.**

F **ఆన్ లైన్ మొత్తం 1348;** *హీరా లాల్ వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.* **1999 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ ఆల్ 1392;** *భుండా*

G

H

A

మరియు ఓర్స్. వి. స్టేట్ ఆఫ్ యు.పి. **2001 SCC ఆన్ లైన్ ఆల్ 864 – సూచించబడింది.**

కేస్ లా రిఫరెన్స్

[2014] 1 SCR 1063	రిఫర్ చేయబడింది	**Para 9**
[1971] ఎస్.సి.ఆర్ 133	రిఫర్ చేయబడింది	పేరా **11**
[2004] 2 SCR 818	రిఫర్ చేయబడింది	పేరా **11**
[1979] 1 SCR 192	రిఫర్ చేయబడింది	పేరా **15**
[2010] 4 SCR 103	రిఫర్ చేయబడింది	పేరా **17**
ఏఐఆర్ 1935 పిసి 89	రిఫర్ చేయబడింది	పేరా **25**

G

H

A

[1987] 2 SCR 305 రిఫర్ చేయబడింది పేరా 26

[1996] 3 ఎస్.సి.ఆర్ 247 రిఫర్ చేయబడింది పేరా 28

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.

2023 లో 1269. B

అలహాబాద్ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం 23.11.2022 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి, లక్నో బెంచ్ 1999 యొక్క సిఆర్ఎల్ఎ నంబర్ 625 లో ఉంది.

సందీప్ సుధాకర్ దేశ్ ముఖ్, నిశాంత్ శర్మ, తుషార్ డి.

భేల్కర్, అప్పీలుదారు కోసం న్యాయవాది.

C

G

H

A

నటరాజ్, ఎ.ఎస్.జి, శ్రీమతి రంజనా నారాయణ్, శైలేష్ మడియాల్, అరవింద్ కుమార్ శర్మ, ప్రతివాది తరపున న్యాయవాదులు. న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పులో..

సంజయ్ కరోల్, జె.

D

1. సెలవు మంజూరు చేశారు.

2. మన పరిశీలనకు తలెత్తే ప్రశ్నలు; ఒకటి, న్యాయస్థానం దస్త్రాలు లేనప్పుడు, అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం శిక్షను సమర్థించి, E జరిమానా పరిమాణాన్ని పెంచగలదా? రెండవది, 1973 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని విభాగం 385 కింద ఉపయోగించిన భాషను F పరిశీలిస్తే, ప్రస్తుత పరిస్థితి భారత రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 21 ప్రకారం నిందితుడి ప్రాథమిక హక్కుల ఉల్లంఘన అవుతుందా?

G

H

A

3. శీర్షిక అప్పీలు క్రిమినల్ లో తుది తీర్పు నుండి ఉద్భవించింది

లక్నోలోని అలహాబాద్ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం 23.11.2022 న జారీ చేసిన అప్పీల్ నెంబరు 625 ప్రకారం 1996 కేసు నెం.7 లో లఖ్ నవూలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి (అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1988) అప్పీలుదారును దోషిగా నిర్ధారించారు.

4. ఈ వ్యాజ్యాన్ని సమర్థవంతంగా విచారించడానికి వీలుగా, ఈ క్రింది న్యాయస్థానాలు ఇచ్చిన తీర్పులను అభినందించడం చాలా అవసరం.

5. విచారణ న్యాయస్థానం 04.12.1999 నాటి తన తీర్పులో, అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1988 లోని సెక్షన్లు 7, 13 (1)

G

H

A

మరియు 13 (2) (ఇకపై క్లుప్తంగా, పిసి చట్టం) కింద అప్పీలుదారును దోషిగా నిర్ధారించింది. దస్త్రాల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను విశ్లేషించిన తర్వాత విచారణ న్యాయస్థానం ఈ విధంగా తేల్చింది.

లక్నోలోని నార్తర్న్ రైల్వేలో అసిస్టెంట్ కమర్షియల్ మేనేజర్ గా పనిచేస్తున్న నిందితుడు జేకే రోడ్ తనపై జారీ చేసిన అభియోగాపత్రంను పరిష్కరించడానికి చీఫ్ టికెట్ ఇన్ స్పెక్టర్ శ్రీ జై ప్రకాశ్ నారాయణ్ ఉపాధ్యాయ్ నుంచి 03.05.95 న ఐదు వందల రూపాయలు డిమాండ్ చేసినట్లు ప్రాసిక్యూషన్ నిరూపించింది. మరియు అతను ఉన్న ఫళంగా పట్టుబడ్డాడు

B

03.05.95 న లంచం అందుకున్నాడు మరియు అతను రూ.500 (రూ.500) అందుకున్నారు. జె.పి.ఎన్.ఉపాధ్యను

G

H

A

ప్రభుత్వోద్యోగిగా నియమించడం ద్వారా అవినీతి, చట్టవిరుద్ధమైన పద్ధతిలో తన లాభం కోసం ప్రజాసేవకుడిగా తన పదవిని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. విభాగం 7, 13(1) ప్రకారం నేరం

పీసీ యాక్ట్ 1988 లోని 13(2) నిందితుడికి వ్యతిరేకంగా రుజువైంది.

C ఈ అభియోగాలకు శిక్షార్హులవుతారు. నిందితుడు బెయిల్ పై ఉన్నాడు మరియు అతని బెయిల్ బాండ్లు విడుదల చేయబడ్డాయి. నిందితులను వెంటనే అదుపులోకి తీసుకోవాలన్నారు.

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

6. అలా నమోదు చేసిన విచారణ న్యాయస్థానం అప్పీలుదారునికి

G

H

A

D పీసీ చట్టంలోని విభాగం 7 ప్రకారం ఏడాది కఠిన కారాగార శిక్ష, రూ.500 జరిమానా (జరిమానా చెల్లించని పక్షంలో ఆరు నెలల జైలు శిక్ష), పీసీ చట్టంలోని విభాగం 13(2) కింద రెండేళ్ల కఠిన కారాగార శిక్ష మరియు రూ.500 జరిమానా (జరిమానా చెల్లించని పక్షంలో ఆరునెలల కారాగార శిక్ష) విధించింది.

E **రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం లో విచారణ..**

7. 07.12.1999 న పిటిషనర్ అప్పీలును రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం విచారణకు స్వీకరించింది. 04.03.2016 నాటి ఉత్తర్వులను పరిశీలిస్తే, విచారణకు సంబంధించిన దస్త్రాలను పదేపదే సమన్లు జారీ చేసినప్పటికీ, సంబంధిత న్యాయస్థానం నుండి ఎటువంటి సమాధానం రాలేదని తెలుస్తుంది.

G

H

A

దీనిపై జిల్లా న్యాయమూర్తి వివరణ ఇవ్వాలని, ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ దస్త్రాల పునర్నిర్మాణానికి చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు.

7.1 "మొత్తం దస్త్రాలు పోయినవి మరియు గుర్తించబడలేదు" మరియు "పునర్నిర్మించిన పత్రాలు" గా పంపిన పత్రాలు సంబంధిత విచారణ న్యాయస్థానం దస్త్రాలుగా లేవు. అవి కేంద్ర దర్యాప్తు సంస్థ నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేవని లేదా ఆమోదించలేదని తేలింది.

8. దస్త్రాల పునర్నిర్మాణం నిబంధనల, నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదని గతంలోనే పేర్కొన్నప్పటికీ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం 23.11.2022 నాటి తీర్పు ద్వారా శిక్షను సమర్థించింది.

G

H

A

దస్త్రాలో మెటీరియల్ లభ్యం కాకపోవడం, దీనికి అప్పీలుదారుడు ఏ విధంగానూ బాధ్యత వహించడు. వాదనలు జరిగినప్పటికీ, న్యాయస్థానం శిక్ష యొక్క అర్హతలను చర్చించకపోవడం గమనార్హం.

9. అయితే, ఈ శిక్షను సమర్థించి, ఈ న్యాయస్థానం **వి.కె.వర్మ వర్సెస్ కేంద్ర దర్యాప్తు సంస్థ కేసులో** తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు.

B

[1], శిక్షను అప్పటికే అనుభవించిన కాలానికి కుదించి, జరిమానాను ఇరవై ఐదు వేలకు పెంచారు.

C

ప్రస్తుత అప్పీలు

10. శిక్షా ఉత్తర్వులను సమర్థించడంపై అసంతృప్తితో ఉన్న

---

1 (2014) 3 SCC 485, పేరాగ్రాఫ్ లు 8 – 13.

G

H

A

పిటిషనర్ ప్రస్తుత అప్పీలుకే మొగ్గు చూపారు. D

దస్త్రాలను పూర్తిగా పునర్నిర్మించలేమని, ముఖ్యంగా సంబంధిత జిల్లా న్యాయస్థానం ఈ దస్త్రాలను పునర్నిర్మించలేదని దస్త్రాలను బట్టి స్పష్టమవుతోంది. అయినప్పటికీ, పాక్షికంగా పునర్నిర్మించిన దస్త్రాలలో తగినంతగా ఉందని, ఇందులో ప్రథమ సమాచార నివేదిక వంటి కొన్ని పత్రాలు మాత్రమే ఉన్నాయని న్యాయస్థానం గుర్తించింది మరియు అర్హతల ఆధారంగా శిక్షను సమర్థించింది. E F

11. ఈ అంశంపై చట్టం పరిష్కారమైందని, అటువంటి దస్త్రాలు లేనప్పుడు, శిక్షను దృఢమైన ప్రాతిపదికన చెప్పలేమని, దానిని కొట్టివేయడానికి బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుందని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది పేర్కొన్నారు. విద్యావంతులైన న్యాయవాదులు

G

H

A

వీటిపై ఆధారపడతారు **శ్యామ్ దేవ్ పాండే తదితరులు వి. బీహార్ రాష్ట్రం[2], ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ అభయ్ రాజ్ సింగ్ మరియు మరొక రాష్ట్రం[3]**. రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం తీర్పులపై కూడా ఆయన విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు. **రమేష్ కౌశిక్ వి. ఢిల్లీ రాష్ట్రం[మార్చు][4]**ఢిల్లీ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ;. **రఘుపీర్ సహాయ్, వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.[5] అవదేశ్ రాయ్ తదితరులు వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.[5]**మరియు **తేజ్ పాల్ సింగ్ తదితరులు వి. ఉత్తర ప్రదేశ్**

2 (1971) 1 SCC 855
3 (2004) 4 SCC 6
4 2022 SCC Online Del 4185 [5] క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.786 ఆఫ్ 1979
5 క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.346 ఆఫ్ 1984 [7] 2015 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ మొత్తం 6581

G

H

A

రాష్ట్రం.[7] అలహాబాద్ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ..

~~ఈ న్యాయస్థానం~~ పరిశీలన[మార్చు]

12. ఎటువంటి నేరారోపణ స్వభావాన్నైనా ఒక వ్యక్తి యొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని శాశ్వతంగా గుర్తిస్తుంది. ~~ఈ~~ కేసులోని నిర్దిష్ట పరిస్థితుల్లో అది సమంజసం కాదు. 1995 క్రితము ఐదువందల రూపాయలు చాలా చిన్న మొత్తము అని చెప్పనక్కర్లేదు; అయితే, అవకాశం వచ్చినప్పుడు ఆవశ్యకమైన మెటీరియల్ లేకపోవడం వల్ల అప్పీలు రద్దవుతుంది, ఈ విషయాన్ని పరిశీలించి, ఆ తర్వాత దానిని సమర్థించడం లేదా త్రిప్పి వేయడం, అప్పుడు అనుమానం యొక్క ప్రయోజనాన్ని నిందితుడు దానికి ఏ విధంగానూ బాధ్యత వహించనప్పుడు అతనికి వర్తింపజేయాలి.

G

H

A

బి 13. విచారణ న్యాయస్థానం దస్త్రాలు రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ముందు అందుబాటులో లేకపోవడం, అవి లేకపోయినా శిక్షను సమర్థించడం భారత రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 21 కింద పొందుపరిచిన నిందితుల జీవించే హక్కును, స్వేచ్ఛను ఉల్లంఘిస్తుందా అని ఆలోచించాలి.

14. క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్లో "చట్టం ద్వారా స్థాపించబడిన ప్రక్రియ" ని అనుసరించడం పవిత్రమైన అవసరం అని బాగా స్థిరపడింది.

15. ఇన్ **ఎం.హెచ్. హోస్కోట్ వి. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం**[6](త్రిసభ్య ధర్మాసనం), కృష్ణ అయ్యర్ జె. న్యాయస్థానం తరఫున రాస్తూ ఇలా పేర్కొన్నారు:

6 (1978) 3 SCC 544

G

H

A

"11. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే సెషన్స్ న్యాయస్థానం నుంచి రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం కు తొలి అప్పీలు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లో పొందుపరిచిన విధంగా, అధికరణ 21 లో పేర్కొన్న ఈ విలువను న్యాయస్థానం వ్యక్తపరుస్తుంది."

16. అప్పీలు హక్కును ఫలవంతం చేసే ప్రతి చర్య తప్పనిసరి అని, దానిని నిర్వీర్యం చేసే ప్రతి చర్య లేదా నిష్క్రియాత్మకత అన్యాయమని, రాజ్యాంగ విరుద్ధమని పేర్కొన్నారు.

E17. **మను శర్మ వి. రాష్ట్రం (ఎన్ సిటి ఆఫ్ ఢిల్లీ)**)[7](ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు)

7 (2010) 6 SCC 1

G

H

A

బెంచ్), న్యాయ ప్రక్రియ విచారణలో నిష్పాక్షికతను కలిగి ఉంటుందని కూడా ఈ న్యాయస్థానం పేర్కొంది. కేసుకు సంబంధించిన అన్ని పత్రాలు, వాంగ్మూలంను స్వీకరించడానికి మరియు దస్తాలను సమర్పించడానికి న్యాయస్థానం నిందితుడికి హక్కును ఇస్తుంది.

18. విచారణ దశలో డాక్యుమెంట్లను సమర్పించే హక్కు ఉన్నట్లయితే,

F

అప్పీలులో కూర్చున్న రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ఆ పత్రాల నుంచి లబ్ది పొందడం సహజ పరిణామం. ఈ న్యాయస్థానం దృష్టిలో, ఇది పైన పేర్కొన్న పవిత్రమైన ఆవశ్యకత యొక్క హక్కు.

G

H

A

19. మనం ఇంతకు ముందు గమనించినట్లుగా, ప్రస్తుత కేసులో, సాక్షుల వాంగ్మూలాలు, విభాగం 313 సి.ఆర్.పి.సి కింద వాంగ్మూలాలు వంటి పత్రాలు అందుబాటులో లేవు లేదా పునర్నిర్మించబడలేదు. అందువల్ల, అటువంటి పత్రాలు లేనప్పుడు శిక్షను నిలబెట్టడం చట్టం మరియు నిష్పాక్షిక ప్రక్రియకు అనుగుణంగా ఉందని చెప్పలేము.

B

20. అధికరణ 21 ప్రకారం ఒక హక్కు ఉల్లంఘన రుజువైతే, నిస్సందేహంగా శిక్షను పక్కన పెట్టడానికి అది సరిపోతుంది. ఏదేమైనా, ఈ విషయంలో ప్రక్రియ చట్టం ఏమి చెబుతుందో అర్థం చేసుకోవడం చాలా అవసరం. న్యాయమైన చట్టపరమైన ప్రక్రియ లేనప్పుడు వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను హరించడమే అధికరణ 21 పవిత్రతకు భంగం

C

D

G

H

A

కలిగించడమేనని చెప్పలేం. ఈ మేరకు ధర్మాసనం.. **ఎం.హెచ్. హోస్కోట్** (సుప్ర) కేసులో ఈ విధంగా చెప్పారు: E

F

"**24.** *మేనకా గాంధీ* కేసులో భావాన్ని మనం అనుసరించవచ్చు మరియు ముగింపును స్ఫటికీకరించండి. *మేనకా గాంధీ కేసులో..* వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను చట్టపరమైన ప్రక్రియ లేకుండా హరించడం చేయరాదని నిర్దేశించింది .. న్యాయస్థానం శిక్ష ద్వారా తన స్వేచ్ఛను కోల్పోయినప్పటికీ, అటువంటి తీర్పుపై అప్పీలు చేసుకునే అర్హత ఉన్న ఖైదీ, అధికరణ 21 కింద తన రక్షణలో భాగంగా మరియు అప్పీల్ చేయడానికి అతని చట్టబద్ధమైన హక్కులో సూచించిన విధంగా, తన అప్పీలును సిద్ధం చేయడానికి మరియు వాదించడానికి అవసరమైన న్యాయ సలహా హక్కును

G

H

A

పొందవచ్చని నిరూపించడానికి తగినంత ఏర్పాటు చేయబడింది.

21. తక్షణ కేసు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 లోని విభాగం 385 ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది, ఇది రిఫరెన్స్ సౌలభ్యం కోసం సంగ్రహించబడింది:

"385. **అప్పీళ్ల విచారణ ప్రక్రియను కొట్టివేయలేదు**(1) అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం అప్పీలును పూర్తిగా తోసిపుచ్చకపోతే, అటువంటి అప్పీలును విచారించే సమయం మరియు స్థలాన్ని అప్పీలుదారుకు లేదా అతని ప్లీడరుకు నోటీసు ఇవ్వాలి- (1);

(ii) అటువంటి అధికారిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున నియమించవచ్చు;

(iii) ఫిర్యాదుదారునికి ఫిర్యాదు చేసిన కేసులో దోషిగా తేలిన తీర్పు నుంచి అప్పీలు వస్తే;

G

H

A

(iv) విభాగం 377 లేదా విభాగం 378 కింద అప్పీలు చేసినట్లయితే, అటువంటి అధికారి, ఫిర్యాదుదారుడు మరియు నిందితుడికి అప్పీలు యొక్క ఆధారాల కాపీని కూడా అందించాలి.

(2) అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం తరువాత వీటిని పంపుతుంది. ఒకవేళ అటువంటి దస్త్రాలు లేకపోతే, కేసు యొక్క దస్త్రం ఇప్పటికే ఆ న్యాయస్థానంలో అందుబాటులో ఉంది, మరియు ఇరు పక్షాలను విచారించవలసి ఉంటుంది: అప్పీలు ఈ క్రింది విధంగా ఉంటే శిక్ష యొక్క పరిధి లేదా చట్టబద్ధత కోసం అయితే, న్యాయస్థానం అప్పీలును దస్త్రం లేకుండా పరిష్కరించవచ్చు.

G

H

A

(3) శిక్ష నుంచి అప్పీలుకు ఏకైక ఆధారం శిక్ష యొక్క తీవ్రత అయినప్పుడు, అప్పీలుదారుడు న్యాయస్థానం అనుమతితో తప్ప, మరే ఇతర కారణంతోనూ కోరకూడదు లేదా వినకూడదు."

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

B 22. అప్పీళ్లను నిర్ద్వంద్వంగా కొట్టివేయనప్పుడు, శిక్ష యొక్క చట్టబద్ధతను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన సందర్భాల్లో తప్ప అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం దిగువ న్యాయస్థానం దస్త్రాలను కోరుతుందని ఈ నిబంధనను క్షుణ్ణంగా చదివితే స్పష్టమవుతుంది. నిస్సందేహంగా అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం దస్త్రాలను పిలిచి, ఆపై దాని ముందున్న కేసు యొక్క యోగ్యతలు పరిశీలించడానికి ముందుకు సాగాల్సిన అవసరం ఉంది.

G

H

A

C ప్రాథమికంగా గమనించినట్లుగా, అది మన ముందు లేదు.

23. ఈ సమస్యపై ఇంతకు ముందు కలకత్తా రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పు ఒకటి, **రాణి సాహ్రూజ్ఞి వర్సెస్ ఖిమత్ సింగ్**[8], కేసులో జిల్లా న్యాయమూర్తి పోయిన దస్త్రాలను కనుగొనడంలో విఫలమయ్యారు. న్యాయస్థానం

D ఈ దస్త్రాలను కోల్పోవడం వల్ల అప్పీలుదారుడు ఉన్నత న్యాయస్థానం ద్వారా విచారణ జరిపే హక్కును కోల్పోయాడని పేర్కొంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పునర్విచారణ ఆదేశించడం తప్ప మరో మార్గం లేదు. **ఖిమత్ సింగ్** (సుప్ర) దాని ముందున్న కేసు

---

8 1889 ఎ.డబ్ల్యు.ఎన్. 55

G

H

A

యొక్క యోగ్యతలు ఈ న్యాయస్థానం **అభయ్ రాజ్ సింగ్** (సుప్ర) లో అనుసరించింది.

E 24. పైన పేర్కొన్న ఆవశ్యకత పాత కోడ్ (క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898, ఇప్పుడు రద్దు చేయబడింది) విభాగం 423 లో కూడా కనిపిస్తుంది. 1898 కోడ్ లోని విభాగం 423, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898 లోని విభాగం 385 కు అనుగుణంగా ఉంటుంది.

25. ప్రివీ కౌన్సిల్ **రాజా - చక్రవర్తి వర్సెస్ దహు రౌత్**[9],కేసులో యీ విధంగా పేర్కొన్నారు

F ఒక శిక్షకు వ్యతిరేకంగా అప్పీలు చేయబడినప్పుడు, సారాంశ తొలగింపు విఫలమైనప్పుడు, దస్త్రాలను పంపడానికి సంబంధించిన

---

9 ఏఐఆర్ 1935 పిసి 89

G

H

A

విభాగం 423 యొక్క నిబంధన స్పష్టంగా "శాశ్వతమైనది", మరియు ఆ దశలో పునఃసమీక్షకు అవకాశం ఉండదు. ఈ విషయాన్ని ఈ న్యాయస్థానం పునరుద్ఘాటించింది. **శ్యామ్ దేవ్ పాండే** (సుప్రా) కేసులో, క్రింది న్యాయస్థానం యొక్క దస్త్రాలను పిలవడం ఒక బాధ్యత అని గమనించడం, ఈ క్రింది పదాల్లో:

> "**18.** పైన ఉదహరించిన విభాగం 423 విషయానికి వస్తే, ఇది యోగ్యత ఆధారంగా అప్పీలును పరిష్కరించడంలో అప్పిలేట్ న్యాయస్థానం యొక్క అధికారాలను వివరిస్తుంది. <u>దస్త్రం కొరకు కేసు ఇప్పటికే న్యాయస్థానం ముందు లేనట్లయితే, అది అప్పీలేట్ న్యాయస్థానంకు పంపడం తప్పనిసరి</u>

G

H

A

ఇది ఎనేబుల్ చేయడం కొరకు పాటించాల్సిన ఆవశ్యకత కరెక్టుపై తీర్పు ఇవ్వడానికి న్యాయస్థానం తీర్పు లేదా అప్పీలుకు వ్యతిరేకంగా అప్పీలు చేసిన తీర్పుకు సంబంధించి మాత్రమే B కాకుండా. వీటి ఆధారంగా ఉండే దస్త్రాల ప్రస్తావన అనేది తీర్పుకు పునాది. తీర్పులో నమోదు చేయబడ్డ ఫలితాల యొక్క C ఖచ్చితత్వం లేదా ఇతరత్రా దానిపై చేసిన దాడికి సాక్ష్యాధారాలను ప్రస్తావించకుండా మౌఖిక మరియు పత్రాల ఆధారిత మరియు D సంబంధిత ఇతర అంశాల ఉద్దేశం, తీర్పు ఇవ్వడం సమంజసం కాదు. అటువంటి దస్త్రాలను పరిశీలించడం అనేది అప్పిలేట్ E న్యాయస్థానం పంపిన కేసు యొక్క దస్త్రాలకు సంబంధించినది."

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

F

G

H

A

26. ఈ న్యాయస్థానం **బిశ్వనాథ్ ఘోష్ వి. డబ్ల్యు.బి.**[10] (ద్విసభ్య ధర్మాసనం) తన ముందు దస్త్రాలు మరియు ప్రాసిక్యూషన్ సమర్పించిన సాక్ష్యాలు లేకుండా అప్పిలేట్ న్యాయస్థానం శిక్షను అనుమతించడం న్యాయాన్ని పూర్తిగా ఉల్లంఘించడమేనని వ్యాఖ్యానించింది.

27. ఈ న్యాయస్థానం **అభయ్ రాజ్ సింగ్** (సుప్ర) (ద్విసభ్య ధర్మాసనం) ఐపిసి, 1860 లోని విభాగం 302 కింద విచారణ న్యాయస్థానంవిధించిన శిక్షను విచారించినప్పుడు, రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ఈ కేసును కొత్తగా పరిశీలనకు తీసుకువెళ్తూ ఇలా వ్యాఖ్యానించింది:

10 (1987) 2 SCC 55

G

H

A

"8. అగ్నిప్రమాదాల వల్ల లేదా ప్రకృతి లేదా అసహజ విపత్తుల కారణంగా దస్త్రాలు ధ్వంసమైనప్పుడు, పునర్నిర్మాణానికి ఆదేశించాలని అనేక రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం లు స్థిరమైన అభిప్రాయాన్ని తీసుకున్నాయి. *రాణి సామ్రాజ్ఞి* v. *ఖిమత్ సింగ్* [1889 ఎడబ్ల్యుఎన్ 55] కేసులో క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898 లోని విభాగం 423 (1) యొక్క నిబంధనలు (సంక్షిప్తంగా "పాత కోడ్") తప్పనిసరి చేశాయనే అభిప్రాయం వచ్చింది.

విచారణ సమయంలో న్యాయస్థానం దస్త్రాలను సేకరించి పరిశీలించాలి. అది సాధ్యం కానప్పుడు, పునర్నిర్మాణానికి దిశానిర్దేశం చేయడమే అందుబాటులో ఉన్న ఏకైక మార్గం. ఈ

G

H

A

అభిప్రాయం ఆరు దశాబ్దాల క్రితమే పునరుద్ఘాటించబడింది. *సెవుగపెరుమాళ్, రే* [AIR 1943 Mad 391 (2) : 44 Cri LJ 611] . ఆ తర్వాత కూడా పలు రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం లు కూడా ఇదే అభిప్రాయాన్ని పునరుద్ఘాటించాయి.

9. రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం సంబంధిత అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా పునర్నిర్మాణం సాధ్యం కాదని, సెషన్స్ న్యాయమూర్తి నుంచి ఎలాంటి స్పందన రాకపోవడంతో, తొందరపాటు నిర్ణయానికి వచ్చింది. పునర్నిర్మాణ ఉత్తర్వులు 1-11-1993 న ఉన్నాయి మరియు రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం తీర్పు 25-2-1994 నాటి క్రిమినల్ అప్పీల్ నంబర్ 1970

G

H

A

ఆఫ్ 1979 లో ఉంది. క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 1962/1979 లో అనుసరించిన ఉత్తర్వులను 16-8-1995 న తీర్మానించారు. రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం దస్త్రాల పునర్నిర్మాణానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని సెషన్స్ న్యాయస్థానం నుంచి పంపమని ఎందుకు అడగలేదని అవసరాన్ని గురుంచి స్పష్టత లేదు.

B

మరియు/లేదా స్వయంగా జారీ చేయడం ద్వారా చొరవ తీసుకోవడం పద్ధతి మరియు విధానం గురించి సానుకూల దిశలు, ప్రయత్నాలు, మరియు చర్య యొక్క స్వభావం దీనిలో ఉద్దేశ్యాన్ని సమర్థవంతంగా సాధించడం కొరకు చేపట్టబడింది. న్యాయం యొక్క ఉత్తమ ప్రయోజనాలు

G

H

A

మరియు అంతిమంగా దేనినీ నివారించడంఏదైనా లోపం వల్ల న్యాయం జరగడం, నిష్క్రియాత్మకత లేదా అనుచితమైన లేదా నిష్క్రియాత్మకత

C చర్య, ఇన్‌ఈ విషయంలో; ప్రత్యేకించి రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం దాదాపు ఏడాది పాటు అవసరమైన ఆదేశాలు జారీ చేయడానికి ఎలాంటి చర్యలు దశాబ్దం పాటు తీసుకోనప్పుడు, దస్త్రాల విధ్వంసం గురించి సమాచారం అందుకున్నప్పుడు.. రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం అనుసరించిన విధానం న్యాయస్థానం ఆమోదం లభిస్తే, సంఘ విద్రోహులతో చేతులు కలిపి చట్టాన్ని ఉల్లంఘించిన వారికి అనర్హమైన ప్రోత్సాహకమును అనుమతించడం ద్వారా

G

H

A

సాధారణ న్యాయ పంథాలో ఆధిపత్యం చెలాయించడానికి వచ్చే తెరవెనుక శక్తులు అనుమానాస్పద వ్యక్తులను మరియు సంఘ విద్రోహ శక్తులను ప్రోత్సహిస్తుంది.

D

10. అందువల్ల రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తున్నాం. ఈ విషయాన్ని మళ్లీ తాజా పరిశీలనకు తీసుకొచ్చారు. ఈ సమయంలో ప్రతివాదుల్లో ఒకరైన ఓం పాల్ మరణించడం గమనార్హం.

E

ఈ న్యాయస్థానం లో అప్పీల్ పెండింగ్ లో ఉంది. ప్రాసిక్యూటింగ్ ఏజెన్సీతో పాటు వాదించే పక్షాలు, వారి తరపు న్యాయవాదుల సహాయంతో అందుబాటులో ఉన్న లేదా

G

H

A

సాధ్యమైన అన్ని వనరుల నుంచి మా తీర్పు అందిన తేదీ నుంచి ఆరు నెలల వ్యవధిలో దస్త్రాలను పునర్నిర్మించాలని రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంను ఆదేశించాము.

F కోడ్ లోని విభాగం 386 ప్రకారం రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం స్వయంగా అప్పీళ్లను విచారించడానికి మరియు పరిష్కరించడానికి వీలుగా దస్త్రాలు పునర్నిర్మించడం జగిరితే, అప్పీళ్లను తిరిగి విచారించడం మరియు వాటిని వారి స్వంత అర్హతల ఆధారంగా మరియు చట్టానికి అనుగుణంగా పరిష్కరించడం సాధ్యమవుతుంది. పునర్నిర్మాణం ఆచరణ సాధ్యం కాదని తేలితే.. పునర్విచారణకు ఆదేశించడం ద్వారా న్యాయం పొందవచ్చు. మెరుగ్గా సంరక్షించబడినవారు - ఆ మార్గాన్ని అవలంబించడం మరియు

G

H

A

ప్రత్యక్ష పునరుద్ధరణ -మరియు ఆ దశ నుండి చట్టం తన సాధారణ మార్గాన్ని అనుసరిస్తుంది. పునర్నిర్మాణం మాత్రమే సాధ్యం కాకపోతే..అప్పీళ్లు, అప్పీళ్లను విచారించి పరిష్కరించనున్న రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం తదుపరి పునర్విచారణ మరియు తాజా తీర్పుల ప్రక్రియ సెషన్స్ న్యాయస్థానం కూడా అసాధ్యం అత్యంత ముఖ్యమైన ప్రాథమిక దస్త్రాల నష్టాల కారణంగా - ఆ సందర్భంలో ఈ ప్రశ్నార్థకమైన తీర్పులో ఇవ్వబడిన మార్గదర్శకాలు పని చేయబడతాయి తదనుగుణంగా అప్పీళ్లను పరిష్కరిo చబడినవి' అని పేర్కొన్నారు.

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

G

H

28. ఇటీవల ఈ న్యాయస్థానం **ధనుంజయ్ రాయ్ అలియాస్ గుడ్డు రాయ్ వి.**

బీహార్ రాష్ట్రం[11](ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు) కేసులో ఇచ్చిన తీర్పును పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. **బనీ సింగ్ వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.**[1213] కేసులో, ఈ క్రింది విధంగా :

"14. ఈ న్యాయస్థానం ఇచ్చిన రెండు నిర్ణయాల్లో వ్యక్తమైన అభిప్రాయాన్ని మేము జాగ్రత్తగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నాము మరియు తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని మనం పేర్కొనవచ్చు. శ్యామ్ *దేవ్ కేసు.*. [(1971) 1 SCC 855 : 1971 SCC (CRI)

---

11 2022 ఎస్సీసీ ఆన్‌లైన్ 880

12 (1996) 4 SCC 720

13 1981 సి.ఆర్.ఎల్.జె, 65

A

353 : AIR 1971 SC 1606] ఒక చిన్న వివరణ మినహా F
సరైనదిగా అనిపిస్తుంది. విభాగం 385 యొక్క సరళమైన భాష అప్పీలును సంక్షిప్త తొలగింపుకు తగినదిగా పరిగణించకపోతే, అది దస్త్రాలను 'తప్పనిసరిగా' కోరుతుంది మరియు విభాగం 386 ప్రకారం, దస్త్రాలు అందిన తర్వాత, అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం నిందితుడు లేదా అతని న్యాయవాది వాదన విన్న తర్వాత అప్పీలును పరిష్కరించవచ్చు. అందువల్ల, విభాగములు 385-386 యొక్క సరళమైన భాషలో ప్రాసిక్యూషన్ చేయని అప్పీలును కొట్టివేసే ఆలోచన లేదు. దీనికి విరుద్ధంగా.. తర్వాత యోగ్యత ఆధారంగా అప్పీలును పరిష్కరించాలని స్మృతి భావిస్తుంది. దస్త్రాల పరిశీలన, చట్టం స్పష్టంగా.. అప్పీలేట్

G

H

A

న్యాయస్థానం అప్పీలును పరిష్కరిస్తుందని ఆశిస్తుంది. కేవలం తార్కికతను పరిశీలించడం ద్వారా మాత్రమే కాకుండా, యోగ్యతలపై మరియొకసారి విచారణ న్యాయస్థానం తీర్పులో విచారణ ద్వారా-దస్త్రాలలో ఉన్న విషయంతో సాక్ష్యాలతో కారణములు పరిశీలించడం తార్కికత తనను తాను సంతృప్తి పరుచుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో మరియు విచారణ న్యాయస్థానం నమోదు చేసిన ఫలితాలు దస్త్రాలలో ఉన్న విషయంతో స్థిరంగా ఉన్నాయని న్యాయ శాస్త్రం స్పష్టంగా ఆశిస్తున్నది.."

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది)

29. ఇలాంటి పరిస్థితి ఉన్న కేసును పరిశీలిస్తే, అలహాబాద్ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం **సీతారాం & ఇతరులు వి. రాష్ట్రం**[15] కేసులో

G

H

A

మొత్తం దస్త్రాలు పోయినప్పుడు లేదా నాశనం అయినప్పుడు మరియు దస్త్రాలు పునర్నిర్మాణం సాధ్యం కానప్పుడు, సంఘటన యొక్క కాలవ్యవధి మరియు అప్పీలు విచారణ తేదీ తక్కువగా ఉంటే అప్పిలేట్ న్యాయస్థానం పునర్విచారణకు ఆదేశించాలి. విభాగం 161 కింద సాక్షుల ప్రథమ సమాచార నివేదిక, వాంగ్మూలము, ఇతర సంబంధిత పత్రాలు అందుబాటులో లేకపోతే అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం పునర్విచారణకు ఆదేశించకూడదు.

30. వివిధ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం లు వెలువరించిన అనేక తీర్పుల్లో, క్రింది న్యాయస్థానం దస్త్రాలు లేనప్పుడు శిక్షను సమర్థించలేమనే అభిప్రాయం వ్యక్తమైంది. **సీతా రామ** (సుప్రా) కేసులో, నేరం జరిగినప్పుడు మరియు అప్పీల్ చివరకు

G

H

A

నిర్ణయించబడటానికి మధ్య సమయం గడిచిపోయింది, ప్రథమ సమాచార నివేదిక లేదా వాంగ్మూలము వంటి ముఖ్యమైన పత్రాలు లేనప్పుడు పునర్విచారణ వలన న్యాయం చేకూరుతుందని చెప్పలేము.

B

[ఖలీల్ అహ్మద్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యు.పి.[16]; వీర్ పాల్ వి. రాష్ట్రం[17]; హీరా లాల్ వి. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం.[18] మరియు **భుండా మరియు ఓర్స్. వి. స్టేట్ ఆఫ్ యు.పి.[19]]**

31. ప్రస్తుత కేసులో రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పులో దస్త్రాలు పోయాయని కేంద్ర దర్యాప్తు సంస్థ చేసిన వాంగ్మూలాన్ని

G

H

A

నమోదు చేసింది. C "పునర్నిర్మించబడిన" దస్త్రాలు ఈ క్రింది వాటిని కలిగి ఉండవలెను:

i. RC 18(A)/95-LKO యొక్క ప్రథమ సమాచార నివేదిక;

ii. శ్రీ జె.పి.ఎన్.ఉపాధ్యాయ్, సి.ఐ.టి, వారణాసి (2 పేజీలు) ఫిర్యాదు;

D iii. 24.03.1995 నాటి S.F.-II యొక్క ఫోటో కాపీ (ఒక పేజీ); iv. 3.5.95 (4 పేజీలు) నాటి ప్రీట్రాప్ మెమోరాండం; v. రికవరీ మెమో తేదీ 3.5.1995 (5 పేజీలు); vi. 3.5.95 (5 పేజీలు) నాటి శోధన జాబితా;

G

H

A

E vii. శ్రీ జె.పి.ఎన్.ఉపాధ్యాయ్ యొక్క అభియోగా పత్రం (SF-II) మరియు నోట్ షీట్ కలిగిన ఒక నివేదిక. (పేజీలు 1 నుండి 6 & నోట్ షీట్) పీపీ-2);

F viii. 4.5.95 (1 షీట్) నాటి శోధన జాబితా;

G ix. స్టల పరిశీలన తేదీ 3.5.95 (1 షీట్);

x. ముసాయిదా అభియోగా పత్రం మొదలైన వాటిని కలిగి ఉన్న ఇతర పత్రాలు (7 షీట్లు);

xi. 28.12.95 నాటి మంజూరు ఉత్తర్వు.

విభాగం 385 లోని సబ్ విభాగం 2 ప్రకారం న్యాయస్థానంకు అందిన దస్త్రాల దృష్ట్యా ఇరుపక్షాల వాదనలు వినాల్సి ఉంటుంది. పత్రాలలో నిస్సందేహంగా అప్పీలును దాని

G

H

A

అర్హతలను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవడానికి అవసరమైన పత్రాలను చేర్చాలి. సాక్షుల వాంగ్మూలాలు కూడా

---

[16]1986 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ మొత్తం 211

[17]1999 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ మొత్తం 1348

[18]1999 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ మొత్తం 1392

[19]2001 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ మొత్తం 864

ప్రాసిక్యూషన్ మరియు డిఫెన్స్, పునర్నిర్మించబడలేదు మరియు న్యాయస్థానంకు అందుబాటులో లేవు. దస్తాలను పరిశీలించిన తర్వాతే యోగ్యత ఆధారంగా అప్పీలును పరిష్కరించే, ఈ స్థానాన్ని త్రిసభ్య ధర్మాసనం కలిగి ఉంది. **బానీ సింగ్** (సుప్ర).

B

32. ఈ సవాలు కూడా శిక్షార్హమేనని మరచిపోయి, కింది

G

H

A

C

న్యాయస్థానం పరస్పర విరుద్ధమైన దృక్పథాన్ని అవలంబించడం ద్వారా, నిందితులకు శిక్ష విధించే అర్హతల ఆధారంగా అప్పీలును నిర్ణయించడానికి ముందుకు సాగింది. అయినప్పటికీ అప్పీలు యొక్క అర్హతలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు, శిక్షా తీర్పును నిర్దిష్టంగా సవాలు చేసింది. ఈ మొత్తం విధానం చట్టవిరుద్ధం మరియు తప్పు. మొదట, దస్త్రాలు తప్పిపోయినట్లు గమనించబడింది, తరువాత దానిని సమర్పించే బాధ్యత అప్పీలుదారుపై పడుతుంది.

D

E

F

33. పైన పేర్కొన్న చర్చ దృష్ట్యా, అప్పీలేట్ న్యాయస్థానం ద్వారా దస్త్రాలను పరిశీలించే హక్కు నిందితుడికి ఉంది, అందువల్ల, అప్పీలు దాఖలు చేసే సమయంలో నిందితుడి తరపు న్యాయవాది వద్ద దస్త్రాలు లేకపోవడం "అనుమానాస్పదం" అని మరియు

G

H

A

దస్త్రాలను పరిశీలించకుండా అప్పీల్ దాఖలు చేయబడిందని "ఎవరూ నమ్మలేరు" అని పేర్కొనడం ద్వారా శిక్షను సమర్థించడం. రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం చెప్పినట్లుగా సరికాదన్నారు. అప్పీలు న్యాయస్థానం యొక్క పని శిక్షను సమర్థించడానికి దిగువ న్యాయస్థానం యొక్క తీర్పుపై ఆధారపడడం కాదు, విచారణ న్యాయస్థానం నుండి పిలవబడే దాని ముందు అందుబాటులో ఉన్న దస్త్రాలు మరియు దాని ముందు వినిపించిన వాదనల ఆధారంగా, దానిపై ఒక నిర్ణయానికి రావాలి.

34. వాస్తవానికి 21.3.1995 న నేరాన్ని విచారించగా, విచారణ న్యాయస్థానం 7.12.1999 న తీర్పు వెలువరించింది. నేరం జరిగి 28 ఏళ్లు దాటింది. ఇది వరకే సూచించినట్లుగా, దిగువ

G

H

A

న్యాయస్థానంలు ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ, సంబంధిత విచారణ న్యాయస్థానం దస్త్రాలను పునర్నిర్మించలేకపోయారు. కాబట్టి, పైన చర్చించినట్లుగా, పునర్విచారణకు ఆదేశించడం న్యాయ ప్రయోజనాల కోసం కాదు మరియు ఎటువంటి ప్రయోజనకరమైన ప్రయోజనాన్ని అందించదు. గడిచిపోయిన సమయాన్ని న్యాయస్థానం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఈ న్యాయస్థానం జారీ చేసిన హెచ్చరికను **అభయ్ రాజ్ సింగ్** (సుప్ర) మరియు **సీతా రామ** (సుప్ర) కేసులో, సరిగ్గా చేసిన విధంగా తగిన విధంగా పరిగణనలోకి తీసుకొని, కట్టుబడి ఉండేలా చర్యలు తీసుకున్న తరువాత మాత్రమే మనం దానిపై దృష్టి సారించవచ్చు.

G

H

A

ముగింపు

35. అధికరణ 21 ప్రకారం హక్కులను పరిరక్షించడం అనేది న్యాయమైన చట్టపరమైన ప్రక్రియ లేనప్పుడు ఎటువంటి ఆంక్షల నుండి స్వేచ్ఛను కాపాడుతుంది. న్యాయమైన న్యాయ ప్రక్రియలో అప్పీలు దాఖలు చేసే వ్యక్తికి విచారణ న్యాయస్థానం తీసుకున్న నిర్ణయాలను ప్రశ్నించే అవకాశం ఉంటుంది. అప్పీల్ న్యాయస్థానం వద్ద దస్త్రాలు అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఇది సాధ్యమవుతుంది. అది సీఆర్పీసీ విభాగం 385 ఆదేశం. అందువల్ల, ఈ న్యాయస్థానం పరిగణనలోకి తీసుకున్న దృష్టిలో, సూటిగా ఒక సూత్రాన్ని రూపొందించడం వివేకంతో కూడుకున్నది కాదు, కొన్ని సందర్భాల్లో, కేసు యొక్క నిర్దిష్ట వాస్తవాలు మరియు

G

H

A

పరిస్థితులపై ఆధారపడి విభాగం యొక్క ఆదేశాన్ని పాటించకపోవడం అధికరణ 21 యొక్క ఉల్లంఘనకు దారితీస్తుందని మేము భావిస్తున్నాము.

B

భారత రాజ్యాంగం, తక్షణ సందర్భంలో అలా అనిపిస్తుంది.

36. విభాగం 385 యొక్క భాషను బట్టి, అప్పీలు స్థానంలో ఉన్న న్యాయస్థానం, క్రింది సంబంధిత న్యాయస్థానం నుండి కేసు యొక్క దస్త్రాలను పిలవాల్సి ఉంటుంది. అది బాధ్యత, అధికారంతో పాటు కర్తవ్యం, అటువంటి దస్త్రాలను పరిశీలించిన తర్వాతే అప్పీల్ తీర్మానం జగురుతుంది.

C

G

H

A

37. పైన పేర్కొన్న అభిప్రాయాన్ని అనుసరించి అప్పీలు అనుమతించబడింది. కేసు నెం.7/1996 లో లక్నోలోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి (అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1988) ఇచ్చిన తీర్పులో, శిక్షను కొట్టివేశారు.

D

38. పెంచిన జరిమానా కింద రూ.25,000 చెల్లించాలని నిందితులను ఆదేశించింది. పైన పేర్కొన్న వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, జరిమానా, అది ఎంత మొత్తమైనా, డిపాజిట్ చేయబడితే, అప్పీలుదారుకు తిరిగి ఇవ్వబడుతుంది.

39. ప్రస్తుత లీవ్ పిటిషన్ నుంచి వైదొలగడానికి ముందు మరో ముఖ్యమైన

G

H

A

E పరిగణలోనికి తీసుకోవలసిన అంశం, అనగా దస్త్రాల కంప్యూటరికరణ. ప్రస్తుత కాలంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వివాద పరిష్కారం మరియు న్యాయ నిర్ణయం యొక్క వ్యవస్థలతో ఎక్కువగా ముడిపడి ఉంది, సాంకేతికత మరియు చట్టం మధ్య మరింత పరస్పర చర్యకు దారి తీసే ధోరణులు.

F 40. 24.9.2021 న, భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం యొక్క ఇ-కమిటీ కంప్యూటరికరణ సంరక్షణ కోసం ఒక ఎస్ఓపిని జారీ చేసింది. కంప్యూటరికరణ ప్రక్రియను దశలవారీగా అమలు చేయడంలో పద్దెనిమిది దశలు ఉంటాయి. ప్రాథమికంగా, అన్ని రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంలు న్యాయ కంప్యూటరికరణ రిపోజిటరీలను (జెడిఆర్) అలాగే ప్రామాణిక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలి;

G

H

A

రోజువారీ పురోగతిని పర్యవేక్షించడానికి ప్రతి రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంలో కంప్యూటరికరణ విభాగమును ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రత్యేక సేవల కోసం విక్రేతలతో ఒప్పందాలను నిర్వహించడం విభాగం యొక్క పని; రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంలకు బదిలీ చేయబడిన డేటాను ట్రాక్ చేయడానికి మరియు జిల్లా న్యాయస్థానంలకు బదిలీ చేయబడిన ప్రతి సెట్ దస్త్రాలకు రశీదులను సులభతరం చేయడానికి ఆన్లైన్ డేటా ట్రాకింగ్ వ్యవస్థ; జిల్లా న్యాయస్థానంలు మొత్తం డేటా యొక్క బ్యాకప్ లను దాని స్వతంత్ర దస్త్రాలను నిర్వహిస్తూనే నెలవారీగా రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంకు బదిలీ చేయాలి

G

41. విచారణ న్యాయస్థానంలో దస్త్రాలు సక్రమంగా భద్రపరచబడి B

ఉంటే, ప్రస్తుత అప్పీలులో పూర్తి విచారణ న్యాయస్థానం దస్త్రాలను

G

H

A
C
పరిశీలించకుండా రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం శిక్షను సమర్థించగలదా అనే సమస్య తలెత్తేది కాదనడంలో సందేహం లేదు. జారీ చేయబడిన ఎస్ఓపికి అనుగుణంగా, ప్రత్యేక సేవలను అందించే ప్రైవేట్ సంస్థలు D
ఒప్పందం చేసుకున్నాయని, అందువల్ల అటువంటి దస్త్రాల ప్రాముఖ్యత మరియు ఆవశ్యకతను పరిగణనలోకి తీసుకొని, న్యాయ ప్రక్రియ E
సజావుగా పనిచేయడానికి దోహదపడే అన్ని దస్త్రాల యొక్క సరైన రక్షణ మరియు క్రమం తప్పకుండా నవీకరణను నిర్ధారించడానికి ఒక బలమైన F
బాధ్యత మరియు జవాబుదారీ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయాలి మరియు పెంపొందించాలి.

42. అందువల్ల, ఈ న్యాయస్థానం ఈ క్రింది ఆదేశాలను జారీ

G

H

A

చేయడం సముచితమని భావిస్తుంది:

1. క్రిమినల్ విచారణ, సివిల్ కేసులన్నింటిలో దస్త్రాల కంప్యూటరికరణ ప్రక్రియను అన్ని జిల్లా న్యాయస్థానంల్లో త్వరితగతిన చేపట్టాలని, విధివిధానాలకు లోబడి అప్పీల్ దాఖలు చేయడానికి నిర్దేశించిన గడువులోగా చేపట్టాలని రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానంల రిజిస్ట్రార్ జనరల్ నిర్ధారించాలి.

2. కంప్యూటరికరణ విధానంతో పాటు కంప్యూటరికరణ దస్త్రాల ధ్రువీకరణ వ్యవస్థ అమల్లోకి వచ్చాక సంబంధిత జిల్లా న్యాయమూర్తులు కంప్యూటరికరణ చేసిన దస్త్రాలను వీలైనంత త్వరగా పరిశీలన చేసేలా చూడాలి .

3. ఎప్పటికప్పుడు సంబంధిత రాష్ట్ర ఉన్నత

G

H

A

న్యాయస్థానంలకు నివేదికలు పంపి తగిన ఆదేశాల కోసం రిజిస్టర్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ కంప్యూటరికరణ ను నిరంతరం నవీకరణ చేయాలి.

4. మధ్యస్థ దరఖాస్తు(లు) ఏవైనా ఉంటే, వాటిని పరిష్కరించారు.

నిధి జైన్ అప్పీలుకు అనుమతి..

(సహకరించారు : రాఖీ, ఎల్ సీఆర్ ఏ)

G

H